

NOTA WAARDERING EN AFSCHRIJVING

Versie: raad 2 februari 2017
Datum: 3 januari 2017

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doelstelling	3
1.3 Wettelijk Kader	3
1.4 Leeswijzer	3
2. CRITERIA VOOR ACTIVA	4
2.1 Onderscheid economisch en maatschappelijk nut	4
2.2 Investerings met een beperkte omvang	5
3. INDELING VASTE ACTIVA	6
4. TOEREKENING VAN KOSTEN EN BATEN AAN ACTIVA	8
4.1 Bijdragen van derden	8
4.2 Indirecte kosten	8
4.3 Voorbereidingskosten	8
4.4 Dekking kapitaallasten	9
4.5 Overige onderwerpen	10
5. PROCEDURES KREDIETEN	11
6. AFSCHRIJVING VAN ACTIVA	12
6.1 Afschrijvingsmethoden	12
6.2 Moment van aanvang afschrijving	13
6.3 Afschrijvingstermijnen	13
6.5 Overige onderwerpen	13
7. SAMENVATTING UITGANGSPUNTEN	15
BIJLAGEN	17
BIJLAGE 1. KERNPASSAGES BESLUIT BEGROTING EN VERANTWOORDING	18
BIJLAGE 2. NOTITIES VAN DE COMMISSIE BBV	21
BIJLAGE 3. TABEL AFSCHRIJVINGSTERMIJNEN	22

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op grond van artikel 212 van de Gemeentewet stelt de raad bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid en beheer vast. Dit heeft gestalte gekregen in de "Financiële Verordening" van de gemeente Drimmelen. In deze verordening is bepaald dat het college in een nota "Waardering en afschrijving" de regels voorstelt die zij wil hanteren voor de waardering en afschrijving van vaste activa. Wij bieden u nu deze nota aan ter behandeling en vaststelling.

De huidige Nota Waardering en Afschrijving stamt uit 2006. Vanwege wijzigingen van het BBV is een actualisatie van de Nota Waardering en Afschrijving gewenst.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van de nota Waardering en Afschrijving is het formuleren van beleid en het vastleggen van uniforme regels voor:

- waardering van activa;
- investeringen;
- kapitaallasten.

1.3 Wettelijk Kader

De nota Waardering en Afschrijving is primair bedoeld als kaderstellend instrument voor de raad. Deze nota is een uitwerking van artikel 212 van de Gemeentewet en van de bepalingen uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De belangrijkste kernpassages uit het BBV die relevant zijn voor deze nota zijn opgenomen in bijlage 1.

1.4 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt nader ingegaan op de uitgangspunten die de gemeente Drimmelen hanteert ten aanzien van investeringen. Hierbij komen de volgende aspecten aan de orde:

- criteria voor activa;
- indeling van vaste activa;
- toerekening van kosten en baten aan activa;
- procedures kredieten;
- afschrijving van activa.

In deze nota worden belangrijke uitgangspunten weergegeven in omkaderde tekstvakken. In de voorafgaande teksten wordt een onderbouwing gegeven van het betreffende uitgangspunt. Een samenvatting van de uitgangspunten is opgenomen in hoofdstuk 7.

2. Criteria voor activa

Voor het realiseren van bepaalde doelen zijn soms investeringen noodzakelijk. In het algemeen gesteld is sprake van een investering als het gaat om een uitgave boven een bepaalde omvang waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt (het zogenaamde nuttigheids criterium).

Als gevolg van het doen van investeringen ontstaan meerjarige bezittingen, ofwel vaste activa. De waarde van deze bezittingen wordt bepaald (waardering) en op de balans van de gemeente verantwoord (activering). Met uitzondering van gronden verminderen de vaste activa in waarde. Met andere woorden, er wordt op de investeringen afgeschreven. Deze afschrijvingen worden als lasten in de exploitatie van de gemeente verantwoord. Zo worden de activa op de juiste wijze gewaardeerd en is er tegelijk een compleet overzicht van de exploitatiekosten.

De beleidsregels voor waardering en afschrijving bewegen zich binnen de contouren die in hogere regelgeving zijn vastgelegd met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Artikel 64 lid 3 van het BBV stelt dat "op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur". Uit dat artikel kan het volgende worden afgeleid:

- op slijtende vaste activa moet worden afgeschreven;
- de methode van afschrijving moet stelselmatig zijn (dus niet jaarlijks wijzigen);
- de verwachte levensduur bepaalt de afschrijvingstermijn.

De leden 4 t/m 6 van artikel 64 bevatten vervolgens uitzonderingsbepalingen op deze regel voor investeringen in immateriële activa:

- de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, is maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.
- de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, is ten hoogste vijf jaar.
- voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

In dit hoofdstuk worden twee aspecten behandeld, te weten: het onderscheid tussen economisch en maatschappelijk nut van een investering en investeringen met een beperkte omvang.

2.1 Onderscheid economisch en maatschappelijk nut

In het BBV wordt onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch dan wel maatschappelijk nut. Investeringen hebben een economisch nut indien zij verhandelbaar zijn of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Investeringen met een maatschappelijk nut zijn activa die geen economisch, maar uitsluitend een maatschappelijk nut hebben. Voorbeelden van dergelijke activa zijn wegen, rotondes, pleinen, bruggen en openbaar groen. Deze voorzieningen dienen duidelijk een maatschappelijk nut, maar ze genereren geen middelen en er is geen markt voor.

In artikel 59 BBV is bepaald dat alle investeringen geactiveerd moeten worden. In afwijking hiervan mogen kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde niet geactiveerd worden. Het gaat hier bijvoorbeeld om schilderijen van beroemde schilders in eigendom van de gemeenten.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut *moeten* worden geactiveerd.

1. Voor de investeringen in kunstvoorwerpen met cultuurhistorische waarde houdt de gemeente Drimmelen een actuele registratie bij.

2.2 Investerings met een beperkte omvang

Investerings met een geringe omvang worden om praktische redenen niet geactiveerd, maar in één keer ten laste gebracht van de exploitatie. Dit is op grond van algemeen aanvaarde bedrijfseconomische beginselen toegestaan. De praktische redenen bestaan onder meer uit:

- het activeren brengt extra werkzaamheden met zich mee;
- draagt niet bij aan het inzicht in de vermogenspositie van de gemeente;
- toename van het aantal boekingen en lange investeringslijsten die niet bijdragen aan de leesbaarheid van verslagleggingstukken.

Activeringsgrens van enkelvoudige investeringen

De grens van het activeren van investeringen wordt gesteld op € 10.000 exclusief BTW. Wanneer een enkelvoudige investering het bedrag van € 10.000 overstijgt, zal activering op de balans plaats vinden, tenzij de kapitaallast kleiner is dan € 1.000 per jaar. Investerings met een lagere aanschafwaarde worden niet geactiveerd, maar direct in het jaar van aanschaf ten laste van de exploitatie verantwoord. De grens van € 10.000 exclusief BTW geldt per bestelling (opdrachtverstrekking). Uit vergelijking met andere gemeentes blijkt dat dit voor de omvang van onze gemeente een gangbaar grensbedrag is.

Activeringsgrens van samengestelde (gelijksoortige) investeringen

Wanneer investeringen ook verzameld kunnen plaatsvinden, is het totaalbedrag op jaarbasis bepalend voor het al dan niet activeren. Het uitgangspunt daarbij is dat deze investeringen gelijksoortig zijn. Te denken valt hierbij aan vervoersmiddelen, meubilair, hard- en software, kopieermachines en verlichting. De grens van activeren voor gelijksoortige investeringen wordt ook gesteld op € 10.000 exclusief BTW.

Een uitzondering vormen de investeringen in gronden, terreinen en effecten (aandelen). Deze worden altijd geactiveerd, onafhankelijk van het bedrag.

2. De gemeente Drimmelen hanteert een grensbedrag van € 10.000 exclusief BTW per eenheid. Voor (gelijksoortige) aanschaffingen die ook verzameld kunnen worden gedaan is activering verplicht bij een hogere aanschafwaarde dan € 10.000 exclusief BTW per jaar. Effecten, gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.

3. Indeling vaste activa

De indeling van de vaste activa moet conform het BBV verplicht in de (toelichting op de) balans worden opgenomen. De indeling van de vaste activa is als volgt (BBV art. 33 – 36 en 52):

1. Immateriële vaste activa (BBV art. 34)

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief.
- bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Het BBV stelt ten aanzien van deze categorie een aantal specifieke regels. Bijdragen aan activa in eigendom van derden (art. 61) *kunnen* worden geactiveerd indien:

- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd indien de derde in gebreke blijft.

Voorbeelden van activa in eigendom aan derden zijn de bekostiging van de eerste inrichting van meubilair in het primair onderwijs en een bijdrage in de bouw van een zorgcentrum. Activering van deze kosten draagt bij aan het juiste inzicht in de vermogenspositie van de gemeente.

3. De gemeente Drimmelen activeert geen kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en (dis)agio.

4. De gemeente Drimmelen activeert activa in eigendom van derden indien van gemeentelijk belang en voldoen aan bovenstaande specifieke regels.

2. Materiële vaste activa (BBV art. 35)

a. investeringen met een economisch nut:

- gronden en terreinen;
- woonruimten;
- bedrijfsgebouwen;
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- vervoermiddelen;
- machines, apparaten en installaties;
- overige materiële vaste activa.

b. investeringen met een economisch nut, waardoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

- grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- machines, apparaten en installaties;
- overige materiële vaste activa.

3) Financieel vaste activa (BBV art. 36)

a. kapitaalverstrekingen aan:

- deelnemingen;
- gemeenschappelijke regelingen;
- overige verbonden partijen.

b. leningen aan:

- openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet [financiering decentrale overheden](#);
- woningbouwcorporaties;
- deelnemingen;
- overige verbonden partijen.

c. overige langlopende geldleningen;

d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

4. Toerekening van kosten en baten aan activa

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de toerekening van kosten en baten aan investeringen, waarbij onder andere (voorbereidings)uren van eigen personeel en externe voorbereidingskosten aandachtspunten zijn.

In het BBV zijn bepalingen opgenomen over de toerekening van uitgaven en inkomsten aan investeringen. In het BBV is verplicht voorgeschreven dat investeringen worden gewaardeerd op basis van de historische kostprijs, dus de werkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs (BBV artikel 63.1). Het tweede lid van artikel 63 BBV bepaalt dat de verkrijgingprijs de inkoopprijs en de bijbehorende kosten omvat.

Deze regelgeving laat enige ruimte. In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe de gemeente Drimmelen deze ruimte invult.

4.1 Bijdragen van derden

Het is verplicht om bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief in mindering te brengen op de activering (BBV art.62 lid 2).

4.2 Indirecte kosten

Met indirecte kosten wordt bedoeld de inzet van gemeentelijk personeel voor de realisatie van het actief. Vanwege de schommelingen in het investeringsvolume en vertraging in de uitvoering worden deze kosten niet toegerekend aan investeringen. Het is onwenselijk huidige salariskosten door te schuiven naar de toekomst.

5. <i>Ambtelijke kosten vormen geen onderdeel van investeringen.</i>
--

4.3 Voorbereidingskosten

Vorbereidingskosten zijn kosten die gemaakt worden voordat overgegaan wordt tot het aanschaffen of vervaardigen van een actief. Het betreft bijvoorbeeld de kosten van bodemonderzoek, de kosten van een onderzoeksbureau of architect, en de voorbereiding (ureninzet) door eigen personeel. Het volgende onderscheid is hierbij van belang:

- voorbereiding door eigen personeel;
- overige voorbereidingskosten;
 - kosten van onderzoek en ontwikkeling;
 - voorbereidingskredieten.

Vorbereiding door eigen personeel

De ingezette ambtelijke voorbereidingsuren worden in lijn met 4.2 niet geactiveerd.

Overige voorbereidingskosten

Alle overige voorbereidingskosten worden geactiveerd. Dit is conform het BBV (BBV art. 63 lid 3): "de vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend".

Kosten van onderzoek en ontwikkeling

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een actief kunnen worden geactiveerd indien (BBV art. 60):

- het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren;
- de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Vorbereidingskredieten

In sommige gevallen dient eerst enig onderzoek plaats te vinden voordat er voldoende inzicht (in de kosten) is om een krediet aan te vragen. Dan wordt veelal eerst een voorbereidingskrediet aangevraagd.

Op dit krediet worden de voorbereidingskosten verantwoord. In veel gevallen zal dit voorbereidingskrediet (en de daarop verantwoorde kosten) overgaan naar het definitieve (uitvoerings)krediet. Bij de aanvraag van het uitvoeringskrediet worden de voorbereidingskosten dus mee begroot. Indien het voorbereidingskrediet niet leidt tot een definitief krediet dient dekking gezocht te worden voor de op het voorbereidingskrediet geboekte uitgaven.

6. De voorbereidingskosten voor de aanschaf of vervaardiging van het actief worden verantwoord op dat actief (en dus geactiveerd), voor zover zij deel uitmaken van het investeringsvoorstel. De kosten van onderzoek en ontwikkeling moeten voldoen aan de voorwaarden die gesteld zijn in het BBV.

4.4 Dekking kapitaallasten

De artikelen 62 en 63 van het BBV geven aan dat onttrekkingen aan reserves niet in mindering gebracht mogen worden op het actief.

Ten aanzien van voorzieningen zijn in het BBV voorwaarden gesteld (artikel 44), waaronder dat zij gevormd zijn voor een bepaald doel. Dat doel mag niet zijn de aanschaf of vervaardiging van een actief. Onttrekkingen aan voorzieningen kunnen dus niet in mindering gebracht worden op een actief.

Conform het BBV en het gemeentelijk beleid worden alle investeringen geactiveerd. Dit betekent dat de kapitaallasten na ingebruikname drukken op de betreffende programma's. Om dit lasten verhogende effect te compenseren, worden in de begroting van gemeente Drimmelen de afschrijvingskosten van een aantal grote investeringen gedekt door jaarlijkse onttrekkingen uit de Reserve Kapitaallasten.

De reserve wordt gevoed door het overhevelen van de totale investeringssom vanuit andere reserves.

De omvang van de reserve is aan het einde van het boekjaar gelijk aan de restantboekwaarde van de betreffende investeringen.

7. Conform BBV en het gemeentelijke beleid wordt de boekwaarde van een investering niet rechtstreeks verminderd met een onttrekking uit reserves. Om het lasten verhogende effect te voorkomen kan het bedrag van de investering toegevoegd worden aan de reserve kapitaallasten. Jaarlijks vinden dan onttrekkingen uit deze reserve plaats.

4.5 Overige onderwerpen

Boekwinsten en -verliezen

Indien bij de vervanging van een actief een boekwinst wordt behaald (bij verkoop of inruil), dan wordt deze boekwinst verantwoord in de exploitatie. Ook indien sprake is van boekverliezen worden deze ten laste van de exploitatie gebracht. Deze winsten of verliezen mogen dus niet (gesaldeerd) worden geactiveerd.

Activeren tekorten

Het activeren van tekorten is op grond van het BBV niet toegestaan.

Groot onderhoud

Tot slot is het van belang het verschil tussen groot onderhoud en investeringen te onderscheiden.

Groot onderhoud leidt niet in alle gevallen tot activeerbare kosten. De richtlijnen voor de jaarverslaggeving geven hieromtrent de volgende aanwijzing:

"Als activeerbare kosten van vernieuwing dienen uitsluitend te worden aangemerkt bestedingen die leiden tot een waarde verhoging van het actief. Dit betreffen o.a. uitbreidingen van capaciteit en kwalitatieve verbeteringen (besparing energieverbruik, verbeteren productieproces etc.)".

5. Procedures kredieten

De Raad autoriseert investeringskredieten bij de Kadernota en de begroting of middels een afzonderlijk raadsbesluit. De raad kan bij de begrotingsbehandeling aangeven op een later tijdstip een voorstel tot autorisatie van het krediet te willen ontvangen.

Het college informeert de raad als ze verwacht dat de investeringsuitgaven van een investeringskrediet het geautoriseerde investeringskrediet dreigen te overschrijden. Het college kan bij de behandeling van de tussenrapportages de Raad voorstellen de omvang van de kredieten te wijzigen.

Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor. Bij investeringen groter dan € 1.000.000 informeert het college de raad in het voorstel over het effect van de investering op de schuldpositie van de gemeente.

In de tussenrapportages worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de investeringskredieten groter dan € 25.000 toegelicht.

8. De raad kan bij de begrotingsbehandeling aangeven op een later tijdstip een voorstel tot autorisatie van het krediet te willen ontvangen.

9. Bij investeringen groter dan € 1.000.000 informeert het college de raad in het voorstel voor het vaststellen van het investeringskrediet over het effect van de investering op de schuldpositie van de gemeente.

10. In de tussenrapportages worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de investeringskredieten groter dan € 25.000 toegelicht.

6. Afschrijving van activa

6.1 Afschrijvingsmethoden

Er zijn diverse afschrijvingsmethoden, waarvan de lineaire methode en afschrijving op basis van annuïteiten de meest voorkomende zijn. Hieronder worden de kenmerken van beide methoden beschreven.

Lineaire afschrijving

Bij de lineaire afschrijving zijn de jaarlijkse afschrijvingsbedragen gelijk (vast bedrag per jaar).

De totale kapitaallasten zullen dus per jaar afnemen, want de aan de investering toegerekende rente over de boekwaarde zal dalen.

De voordelen van deze methode zijn:

- Een evenredige spreiding van de afschrijvingslasten over de gebruiksperiode.
- Een dalende rentelast over de gebruiksperiode, waarmee de budgetruimte die hierdoor ontstaat, ingezet kan worden voor de kapitaallasten van vervangingsinvesteringen.

De nadelen van deze methode zijn:

- In het jaar van vervanging kunnen budgettaire problemen ontstaan. De totale kosten van de nieuwe investering (onderhoud, afschrijving en rente) kunnen veel hoger zijn dan van de oude te vervangen investering. Immers de rentelasten van de oude investering zijn (zeer) laag. Als echter sprake is van een "ideaalcomplex" (=evenwichtige verdeling van de investeringen in de tijd, waardoor voor- en nadelen elkaar opheffen) is van dit probleem geen sprake.
- Het totaal van de rente- en afschrijvingslasten is niet jaarlijks gelijk, maar neemt af.

Gelijkblijvende annuïteit

Bij deze methode wordt de som van de jaarlijkse last van rente en afschrijving gelijk gehouden.

Het voordeel van deze methode is:

- Een jaarlijks gelijkblijvende som van de jaarlijkse last van rente en afschrijving. Dit kan van belang zijn bij tariefstellingen en interne doorberekeningen. Dit dient idealiter gecombineerd te worden met een jaarlijks gelijkblijvende post voor onderhoudskosten.

Het nadeel van deze methode is:

- In de eerste jaren van de levensduur vindt nauwelijks afschrijving plaats, waardoor de boekwaarde geflatteerd is ten opzichte van de bedrijfseconomische waarde.
- Verwerking is administratief intensiever.

Omdat de rente die toegerekend wordt aan investeringen, op grond van het gewijzigde BBV, afhankelijk is van de werkelijk betaalde rente over het vreemde vermogen kan het rentepercentage jaarlijks wijzigen. Dit leidt bij toepassing van annuïteiten tot extra werkzaamheden en wijzigingen in de jaarlijkse lasten. Om deze redenen wordt alleen de methode van afschrijving op basis van lineaire afschrijving gehanteerd.

11. De gemeente Drimmelen hanteert de methode van afschrijving op basis van lineaire afschrijving.

6.2 Moment van aanvang afschrijving

Het moment van aanvang van afschrijving is van belang voor de hoogte van de kapitaallasten. Er wordt gestart met afschrijving op een actief in het jaar van ingebruikname. Het krediet hoeft op dat moment nog niet financieel te zijn afgesloten. Rentelasten worden berekend indien er per 1 januari van een jaar een boekwaarde is.

In Drimmelen wordt in de begroting in het jaar van investeren gerekend met afschrijving over de helft van het investeringsbedrag. Daar niet alle investeringen op 1 januari in gebruik worden genomen.

12. In de begroting wordt in het jaar van investeren de afschrijving berekend over de helft van de investering.

13. Er wordt gestart met afschrijving in het jaar van ingebruikname.

6.3 Afschrijvingstermijnen

Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Verwachte toekomstige gebruiksduur

De afschrijvingstermijn dient zo goed mogelijk aan te sluiten op de feitelijke waardedaling dan wel het feitelijke gebruik van het actief. De verwachte levensduur van activa is de bepalende factor voor de te hanteren afschrijvingstermijn.

Bij het bepalen van de afschrijvingstermijn is het belangrijk de grondslag stelselmatig te bepalen. Dit houdt in dat de gemeente zoveel mogelijk van het ene op het andere jaar dezelfde grondslagen gebruikt. Alleen als er gegronde redenen zijn, mag de wijze van waarderen en afschrijven worden veranderd. Dit wordt toegelicht in de jaarrekening.

Verder houdt dit vereiste in dat gelijksoortige activa gemeentebreed op dezelfde wijze worden gewaardeerd en afgeschreven. Dit komt tot uitdrukking in een tabel met afschrijvingstermijnen, die als bijlage 3 bij deze Nota is opgenomen. Op basis van gegronde redenen kan van de in de tabel genoemde termijnen worden afgeweken.

14. De gemeente Drimmelen hanteert richtlijnen voor afschrijvingstermijnen zoals deze zijn opgenomen in bijlage 3 van deze Nota. De tabel is niet limitatief en kan aangevuld worden met nieuwe soorten activa.

Van de afschrijvingstermijnen in de tabel kan worden afgeweken indien de verwachte toekomstige gebruiksduur hier aanleiding toe geeft.

6.4 Afschrijven onafhankelijk van resultaat

In het BBV is bepaald dat het afschrijven onafhankelijk geschiedt van het resultaat van het boekjaar (BBV art.64 lid 1).

6.5 Overige onderwerpen

Duurzame waardeverminderingen

Duurzame waardeverminderingen kunnen zich voordoen bij nieuwe inzichten in de gebruiksduur en/of functie van activa of de aantasting van het vermogen van deelnemingen. Conform BBV art.65 lid 1 dienen verwachte duurzame waardeverminderingen van vaste activa onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar te worden verwerkt.

Eventuele inhaalafschrijvingen komen ten laste van de exploitatie. In de jaarrekening bij de toelichting op de balans worden de aard en omvang van de duurzame waardeverminderingen vermeld.

Buitengebruikstelling(BBV art.65 lid 3)

BBV schrijft voor dat een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, wordt afgeschreven. Bij een volledige buitengebruikstelling dient het actief uiteraard te worden afgewaardeerd tot nihil. De restwaarde (indien dit redelijkerwijs verwacht kan worden) zal als een incidentele baat op de exploitatie verantwoord worden.

Bij een gedeeltelijke buitengebruikstelling wordt het actief naar rato afgewaardeerd.

Restwaarden

Bij de bepaling van de afschrijving wordt in Drimmelen geen rekening gehouden met de restwaarde. Dit uitgangspunt wordt gehanteerd vanwege de grote mate van onzekerheid rond het bepalen van de restwaarde. Zij liggen in de verre toekomst en zijn in grote mate onderhevig aan onzekere factoren vanuit de markt. Daarnaast is het mogelijk dat de opbrengst lager is dan de boekwaarde op het moment van verkoop, verwijdering of vernietiging van het actief (voorzichtigheidsbeginsel). Er zal dan bij een eventuele vervanging minder geld beschikbaar zijn. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt. Indien een restwaarde wordt gehanteerd, dient hiervoor bij de aanvraag reeds een onderbouwing aanwezig te zijn.

<p><i>15. Bij de bepaling van de afschrijving wordt geen rekening gehouden met de restwaarde.</i></p>

7. Samenvatting uitgangspunten

1. Voor de investeringen in kunstvoorwerpen met cultuurhistorische waarde houdt de gemeente Drimmelen een actuele registratie bij.
2. De gemeente Drimmelen hanteert een grensbedrag van € 10.000 exclusief BTW per eenheid. Voor (gelijksortige) aanschaffingen die ook verzameld kunnen worden gedaan is activering verplicht bij een hogere aanschafwaarde dan € 10.000 exclusief BTW per jaar. Effecten, gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.
3. De gemeente Drimmelen activeert geen kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en (dis)agio.
4. De gemeente activeert activa in eigendom van derden indien van gemeentelijk belang en voldoen aan bovenstaande specifieke regels.
5. Ambtelijke kosten vormen geen onderdeel van investeringen.
6. De voorbereidingskosten voor de aanschaf of vervaardiging van het actief worden verantwoord op dat actief (en dus geactiveerd), voor zover zij deel uitmaken van het investeringsvoorstel. De kosten van onderzoek en ontwikkeling moeten voldoen aan de voorwaarden die gesteld zijn in het BBV.
7. Conform BBV en het gemeentelijke beleid wordt de boekwaarde van een investering niet rechtstreeks verminderd met een onttrekking uit reserves. Om het lasten verhogende effect te voorkomen kan het bedrag van de investering toegevoegd worden aan de reserve kapitaallasten. Jaarlijks vinden dan onttrekkingen uit deze reserve plaats.
8. De gemeente Drimmelen hanteert de methode van afschrijving op basis van lineaire afschrijving.
9. De raad kan bij de begrotingsbehandeling aangeven op een later tijdstip een voorstel tot autorisatie van het krediet te willen ontvangen.
10. Bij investeringen groter dan € 1.000.000 informeert het college de raad in het voorstel voor het vaststellen van het investeringskrediet over het effect van de investering op de schuldpositie van de gemeente.
11. In de tussenrapportages worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de investeringskredieten groter dan € 25.000 toegelicht.
12. De gemeente Drimmelen hanteert de methode van afschrijving op basis van lineaire afschrijving.
13. In de begroting wordt in het jaar van investeren de afschrijving berekend over de helft van de investering.
14. Er wordt gestart met afschrijving in het begrotingsjaar van ingebruikname.

15. De gemeente Drimmelen hanteert richtlijnen voor afschrijvingstermijnen zoals deze zijn opgenomen in bijlage 3 van deze Nota. De tabel is niet limitatief en kan aangevuld worden met nieuwe soorten activa.

Van de afschrijvingstermijnen in de tabel kan worden afgeweken indien de verwachte toekomstige gebruiksduur hier aanleiding toe geeft.

16. Bij de bepaling van de afschrijving wordt geen rekening gehouden met de restwaarde.

Bijlagen

1. Kernpassages Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
2. Notities van de commissie BBV
3. Tabel afschrijvingstermijnen,

Bijlage 1. Kernpassages besluit begroting en verantwoording

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van kracht. In het BBV zijn veel richtlijnen gegeven omtrent de waardering van vaste activa. De belangrijkste passages zijn hieronder opgenomen:

Artikel 33

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Artikel 34

In de balans worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- c. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Artikel 35

1. In de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. investeringen met een economisch nut;
- b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

2. Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Artikel 36

In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

a. kapitaalverstrekkingen aan:

1. deelnemingen;
2. gemeenschappelijke regelingen;
3. overige verbonden partijen;

b. leningen aan:

1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
2. woningbouwcorporaties;
3. deelnemingen;
4. overige verbonden partijen;

c. overige langlopende leningen;

d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Artikel 52

1. In de toelichting op de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
 - a. gronden en terreinen;
 - b. woonruimten;
 - c. bedrijfsgebouwen;
 - d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
 - e. vervoermiddelen;
 - f. machines, apparaten en installaties;
 - g. overige materiële vaste activa.
2. In de toelichting op de balans wordt het verloop van de activa, als bedoeld in het eerste lid, gedurende het begrotingsjaar, in een sluitend overzicht weergegeven. Daaruit blijken, voor zover van toepassing:
 - a. de boekwaarde aan het begin van het begrotingsjaar;
 - b. de investeringen of desinvesteringen;
 - c. de afschrijvingen;
 - d. bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief;
 - e. afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen;
 - f. de boekwaarde aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 59

1. Alle investeringen worden geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Artikel 60

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:

- a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- c. het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
- d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:

- a. er sprake is van een investering door een derde;
- b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Artikel 62

1. Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief op de waardering daarvan in mindering worden gebracht.
3. In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in [artikel 44, eerste lid, onder d](#), in mindering gebracht worden op de investeringen, bedoeld in [artikel 35, eerste lid, onder b](#).

Artikel 63

1. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
2. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
3. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.
4. Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.
5. Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.
6. In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in [artikel 15.47 van de Wet milieubeheer](#).
7. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.
8. 8 Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend.

Artikel 64

1. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
2. Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor de financiële positie en voor de baten en de lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.
3. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.
4. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.
5. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, ten hoogste vijf jaar.
6. Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Artikel 65

1. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.
2. Voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
3. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

Bijlage 2. Notities van de commissie BBV

Naast het BBV zijn er door de commissie BBV ook notities uitgebracht over diverse onderwerpen (<http://www.commissiebbv.nl/begroten/notities/>). In de notities geeft de commissie BBV aan op welke wijze een en ander in begroting en jaarrekening verwerkt en verantwoord kan of moet worden. Kan, omdat de regelgeving meerdere verwerkingsopties toestaat en moet als de regelgeving verplicht tot een bepaalde verwerkingwijze. De BBV-notities bevatten dan ook aanbevelingen en stellige uitspraken voor de juiste toepassing en uitvoering van het BBV.

De notities die van belang zijn voor de vast activa betreffen:

- Notitie verkrijging en vervaardiging en onderhoud van kapitaalgoederen 2007
- Notitie software (2007)
- Notitie investeringen (2012)
- Notitie grondexploitaties 2016 (ingangsdatum 1-1-2016)
- Notitie Faciliterend grondbeleid 2016 (ingangsdatum 1-1-2016)
- Notitie riolering (2014)
- Notitie waardering vastgoed (2013)
- Notitie erfpacht in het BBV (2013)
- Notitie rente 2017 (juli 2016)

Bijlage 3. Tabel afschrijvingstermijnen

De afschrijvingstabel geeft invulling aan de betreffende uitgangspunten uit de nota Waardering en afschrijving. De afschrijvingstermijnen zijn richtinggevend en niet bindend. Wanneer wordt afgeweken van aangegeven afschrijvingstermijnen dient dit (bij de kredietaanvraag) te worden gemotiveerd. De tabel is niet limitatief en kan desgewenst aangevuld worden met nieuwe soorten activa en hun afschrijvingstermijnen.

SOORT INVESTERING / ACTIVA	AFSCHRIJVINGSTERMIJN
Immateriële vaste activa	
1.1 Het saldo van agio en disagio	5 jaar
1.2 Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5 jaar
Materiële vaste activa	
2.1 Gronden, terreinen, recreatiegrond, bouwgrondexploitatie, erfpachtgronden	0 jaar
2.2 Woonruimten	
2.2.1 Nieuwbouw	40 jaar
2.2.2 Renovatie, restauratie, verbouw en uitbreiding	25 jaar
2.2.3 Tijdelijke woonruimten	gelijk aan gebruiksduur
2.3 Bedrijfsgebouwen en scholen	
2.3.1 Nieuwbouw	40 jaar
2.3.2 Renovatie, restauratie, verbouw en uitbreiding	25 jaar
2.3.3 Tijdelijke gebouwen / noodlokalen	gelijk aan gebruiksduur
2.4 Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	
2.4.1 Wegen, fiets- en voetpaden: aanleg / reconstructie	20 jaar
2.4.2 Plantsoenen/parken/trapveldjes/speelbossen: aanleg / reconstructie	10 jaar
2.4.3 Losloopplaatsen honden: aanleg / reconstructie	10 jaar
2.4.4 Sportterreinen: aanleg / vervanging	20 jaar
2.4.5 Sportterreinen: reconstructie	15 jaar
2.4.6 Riolering: vervanging vrij verval riolering (2.4.6 t/m 2.4.15: zie Waterbeleidsplan inclusief GRP)	60/50/40 jaar
2.4.7 Riolering: gemalen bouwkundige aanpassingen	45 jaar
2.4.8 Riolering: persleidingen	45 jaar
2.4.9 Riolering: druksysteem hele systeem	45 jaar
2.4.10 Riolering: gemalen mechanisch / elektrisch	15 jaar
2.4.11 Riolering: druksysteem mechanisch / elektrisch	15 jaar
2.4.12 Riolering: telemetrie	10 jaar
2.4.13 Riolering: bergbezinkbassin	40 jaar
2.4.14 Riolering: terugslagkleppen	25 jaar
2.4.15 Riolering: drainage	20 jaar
2.4.16 Baggeren: havens	10 jaar

SOORT INVESTERING / ACTIVA	AFSCHRIJVINGSTERMIJN
2.4.17 Baggeren: stedelijk water	30 jaar
2.4.18 Bruggen: aanleg / vervanging	40 jaar
2.4.19 Bruggen: reconstructie	25 jaar
2.4.20 Columbarium / urnenmuur	10 jaar
2.5 Vervoersmiddelen	
2.5.1 Motorvoertuigen	20 jaar
2.5.2 Voetveer	15 jaar
2.5.3 Waterwagen	12 jaar
2.5.4 Tractor, heftruck, snipperkar, hakselaar, rioolontstopper	10 jaar
2.5.5 Veegmachine / -aanhangwagen	8 jaar
2.5.6 Zwerfvuilwagen	8 jaar
2.5.7 Faecaliëzuiger	8 jaar
2.5.8 Dranghekkenwagen	8 jaar
2.5.9 Personenauto, bestelauto, bussen (incl. laadkraan e.d.)	7 jaar
2.5.10 Vrachtauto (inclusief haakarm / laadkraan e.d.)	7 jaar
2.5.11 Shovel milieustraat	7 jaar
2.5.12 Aanhangwagen	7 jaar
2.6 Machines, apparaten en installaties	
2.6.1 Technische installaties	15 jaar
2.6.2 Stenenklem / pallethaak	15 jaar
2.6.3 Gladheidbestrijding: hoogkiepbak	15 jaar
2.6.4 Gladheidbestrijding: aanhangstrooier	12 jaar
2.6.5 Gladheidbestrijding: zoutmenginstallatie	10 jaar
2.6.6 Gladheidbestrijding: sneeuwplough, rolbezem, strooier	8 jaar
2.6.7 Veegborstels	10 jaar
2.6.8 Hogedruk reiniger gemeentewerf	10 jaar
2.6.9 Verkeersregelininstallaties	10 jaar
2.6.10 Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen	10 jaar
2.6.11 Telefooninstallatie	10 jaar
2.6.12 Inrichtingskosten / meubilair	10 jaar
2.6.13 Automatiseringsapparatuur	5 jaar
2.7 Overige materiële vaste activa	
2.7.1 Archiefinstallaties	25 jaar
2.7.2 Uurwerk kerktorens	15 jaar
2.7.3 Minicontainers (gft-/restafvalbakken)	10 jaar
2.7.4 Stroomkasten (kermessen e.d.)	10 jaar
2.7.5 Verzamelcontainers (ondergrondse opslag afval)	8 jaar
2.7.6 Softwarepakketten	7 jaar